

е сада 1958 № 35 (951)

Й а к е М а й е

Пірза іні тө, наш пельдь.
Баш нашты ылмадар мә;
Әң-түрбәндік у фикерді,
Демалының кібәр-кібәр.
Ба кымалда ышын-шаде зор
Порғоз... шан шандың арғыне жор;
Сійвераң ярт шау навал.
Сійвераң ярт шау на вал.
Нав шергала түз амър.
Дың шанаң-шанаң үб фикер.
Сар лөре шаш-шаш күләм,
Лі көс поши у матын Wатән.
Дарбас дыбын ангебек, шайир,
Ер қазе шаш-роказа кібір.
Чаша тәйре эннен у ба.
Пәнненде бара пәннадан мерхас,
Нав-түрбә, наэр да дираң;
Бы ды-амындың еш биң күн,
Мина хорты чікшаң шамал.
Дано Wатен ройт у кәмал.
Иро әйлән... про-шашы.
Лі нар дара-нүб... алдай..
Wатән мәни тери занғын,
Кібәр-кібәр даңа занғын:
Әңсү фур дәл, мин бәре,
Мина бара кіндер даре.

III. h'acau

тэ дэвжээ сэхе нэнэй дахаа. Шарын
жага бэлгээ О. Геройтайн дэхь-
ийн ун тэр суралтад хэдийн дахь
шарын жага бэлж норх хэв дасгал
чигдээ чыхан даасгалтадаа хэвчилж
байсан.

Нэгэн дэхнээ дээд пашиний к'ял-
тай хэбэгтэй Геройтайн илийн замын
шаки эх рожжийн ячие плана хэв-
шидээ болжна ун тээс цыннат хэв-
шидээ чигдээ, пашине че бэлж ашиг.
Тава газар мазын Энэхүү нэгнэ-
лийн дэхь, шаки газарийн норхна
малыг, п'яллаа дэхжээ.

— Ве шарын тээвэр нэрэй малы,
амьга энэхүү. Гэрийн рүүнчилжнадаа блу-
зийн бэлэг гарсар фэрээ нэнэ, герээ-
надаа бэлж изнажжээ.

Дэхийн хэвчилж хэбэгтэй дэхэг,
Энэхүүнээс тохиулахаа шахаа нийтийн
дэхийн хэвчилж хэбэгтэй дэхэг,

Даршынан көрдің күндерін
Даңғылда тұтынсыз салад дай, хұмара дібсек-
жад.

— Да! мәйн пілана маң анырақ
Даңғылдан. Боршадарлайді кө бона лаңса
Бары майе мың ылдаубау сар хәш,
мың зеда қадалан. Дае, ша жәрә
ма-

тес.

Екіма жаңа ныськевә ша да
хұмара даңғыл дау дөрвөз.

Даршын даңғыл көрдің күндерін
Шыңын тә, шешіндең күндерін
Биңа үни бина шешіндең хұмара даңғыл
Даңғылдан. Бетшактарлайдың
Шыңын тә, шешіндең күндерін

И. Рэшид.

Т'эшкүләтед партиае шәр'к'арие дыкън
бона насла h'эйшинә п'яр'

Чанд рок пешла лъ маркза на-
гын бу шөндердийн гайшант-
жайхайр болгоходоо пеш. Кидар-
даат горын дархана дастанин у
жамсайды. Гайшантжайхайр бол-
гоод. Шеэрдлардаа ната кызын-
баки даарын ширда бөгмөттүү
бынчи вүйд сала пар колхоза
шайганаа бүгүн 280 тоннай салду бүзүү.
Бан алдаа хабажтоо лайци кырын-
туп даарын ширда колхоз
Шилдээ, Ныразалы, Тайтайн, Ка-
зандар, Айгавсан у Нор Кынкын-
түүштүүстүн дастанин мазмы. Кол-
хоз Шилдээ пар семаиний 47 тон-
надаа жибүү чөлөөлж өлжүүлүү
шир стендэй, бу салдаа ишлэв
шадаандаа 26 тонна стендэй.
Колхоз Ширээнде семаиний эн-
дээжийн салал 1957 тонна стендэй, бу
семаиний исалдаа 34 тонна стендэй-
бүгүн у майны.

Діл шілдіктерде көрінгенде іштегі
наасла шілда шілкі мазын дар-
ыңдың күйінде шербандың пешін-
де тұрғандастырылады. Аның аты-
насы — Азеболға мазын. Ориме РСС
Уншарданда көртінген нааса жаңа
жасалынған. Бона бір руслити жыл-
ырақ, дәмә жылан болходза наасла
інгінімиз.

Тозапекатед партасе гароже ийніва
шілмаша мансала біздеғінін, шоңа шан
кемесіндегі білаң ийніланын уәзір-
ғайғынан жыла ийніланынан шар-
пеп ийнінін Азебол.

Д. Байрамов.

М. Байрамов.

КЕМАСИЕД НАВА ХӘБАТА ЧАНДЫНИЯ БҮНДЕРДА
ЗУТЫРЭКЕ БҮДНЭ ҮЛДАНЕ

Колхозед наш'яя Апарате эва
шэдэка, шэки иди дээт бь чандын-
ийн бинаяре кырье.
Надаа тээвэр колхозад нахиши бь
Ле наш'иеда Ѹэнэ колхозед оса,
шэки сорг'аред шан шийл нак'зын у
чандынийн бинаяре пашда дехь.
Колхоз гонье боривте (садарь А. Вос-

Исал галж колхозд нарын техника хәйәр арзин we хәбате дыңында у машина би дәрәнииттия бүлгидава дыңиә хәбате.

Хабатын у мекангаизаттод колхоз
төмөнгийе Сагчайковын бы руслын
борцандарид хув нэвдлийн. Тусадаа
наа нэгийн рожда 231 нектар
намдын. Тракторист Н. Боязбайын.
А. Июнчанисийн у галжод майнин
хабатын хувайд роже бүх 180-
жилийн хувайд роже бүх 180-

200 салға даңданды.

Чандынай бінде жи би гашоңдарды у мешілкөзед иң ий-и Зөвүнне, Сандырғе, Мелкінгүркін, Ойбайдасхаз, Елғазге, Вардағлару шерсақ даңдаған иң ий-и маиндан.

Хабада қыншылауда чандынай колхозда иң ий-и хұрб пешілди да. Гәреке 17.800 тонна қыншатхана-лия шыбыншыдан даңдаған колхоз-

Зөвүүнэй лаца соосналсанчай дааны фрикционе бүх тракторгуд хэвээд гарсан нава 7 рожек хубцадаа чандынхан културд *ХБН* наан хылзакрын түүн баана чандынхан културд *ХБН*-тэйнээр багасгансан хувьтэй нийтийн талын дээрээс шийжжүүлж, амь тохиох.

ЧАНДЫНИЯ КУКУРУЗ
Галок иңгінен Республикада даст
бірақ чандындық күкүрз бүй. Бона
шада пешмайдың «Нұланыштық-
кырын» иншандайына же күтпелде-
гали мозымын у саба же иккі жыл
чаманындағы дауылда шеңгаш төмөн-
чины, біл 110 жарта даңа зағұф, не-
кір пар. Нұндел орна жаңыла 53
бектар нағылдан чанды.

Исаид фонда добра «Нұланыштық-
төмөн» күкүрзінде күндердегі
семерде нұбек күкүрзуға шо зезді бү-
лап, күндердегі күндердегі 2,5 тоңнан чо-

Мэсалэ, колхозед нэнгийн Йоктэм-
ржээрье.

ЧАНДЫНИА КУКУРУЗ

Галәк ныңгылдан республикада даст
бы чандалықта күкүрүз бүлүп. Бына
шайдалырынан жаңашантархә-
кырлы иншандыши ве күлтүр-
лагызы мозымын у саба ве яңо жи
чандымызилед ве эп'еш тена фы-
рқырылған.

Мисал, колхоздеги наңгылай Үоктем-
чины, би 110 гектара дына 35/ф, ша-
хар пар, Нойнделдер рожа 35/шылды
жарылтап чандалы.

Исал фонда добра 190-шыншат-
тый сәнгөй наңгыл ве чанд 190-шыл
сентерде күкүрүзу ша зело би
убаонар чөләмдеги 2,5 тоитын зе-
даттар силоса күкүрүз ве бе назар-
тырыле.

2

Пара Литературае

Нарин Зарян.

МАЛА ПЕШИЕД МЫН

Шава ишевин мынди хәшник хәшни.
Мын тәзә дәкүр мала пешиед хәш.
Рожек зар бтне поргә хәв вадани.
Нав даие мида, Ы'зэр юк борбани.

Дың жыр бу дыя мын-бы башора хәшни.
Дара бар мале дәкүр хәшни-хәшни.
Иңша пым мида дыяр мыслын-ет

Ах, чыра хәшни бу, хәшни бу эш
салият.

Тиренна тә'ве амитбу Ындаор,
То дыго дарик дыле мын вакар,
Ро лоли дарек — марга дык'янна.
Эз мала мала, чы хәшни бу дыны...

Сармен

КЪЛАМА ЗИЛА

Эз дорбаз дыбын нав завиед мар-з,
Бе'ра смын гыртий нордара;
Жыл дұрса чын да дыкын тұмашын-
Хөмін-хөмін дәбара барфеко тәз.

Чиңчайын көрьын, на дәнға, на Ы'с,
То how занн қор, қор тышт разай.

Ле ишкева донге къламоке—
Жыл наан барғе мын эйан дыбо.

О, аз зылын, бин барфеда дытрын,
Жы нава хашыннан Үтәнде ма де:
Оса рынд-шырын, бса хәшни дистре.

Га тире эво, бынер жы weda te.

О'ИДА ЗИЛА

Баран ғаса һәзи,
неди у һәмди хәш—
Сар үзинед ши шин
Те у дыбара.

У зил то түре—
Иңшайырун хәшне,
Лъ бир чынды ми
Дыкын эйли хәш.

Нояндада шы дыбын,
Ноэр а шын дыбын—
Нар хаборек шан
Дыбын дыле эны.

Нар ғылжак аве
Нанга вадынанын,
Нэр ғылжес рос
Хөмір ындаудын.

Тә дыго—ово
Зиндел тел-төлек—
Би аз у гәзе
Дыкын сарханы бин

Аде—та түре
Хөмір а дистре.
Зин—та түре
Боға—пел дыда.
Гәрциэмекири Н'. Щынди.

МОСКВА

Москва мә к'аш, Москва мә шен
Н'ому мұлт ғәв бар бе то, тен,
Б'яббария дыла әм тар'а тинни,
Әм то шадын бүн гүлдәнни.

Москвада-Москва тә эңди дыла.
Тә н'оби, а'мири, ма тәвәрә.
Соңада ғарын дылын әм к'обар.
Дәстүрлен аза, тән Н'ому бырас.

Н. Фынит

Тәвә шешре синге то,
Гола гәши Һайастан.

Тә бодәнен Һайастан,
Гәзим разы, бағ, бостан,
Әмбре тәзә че дыни.
Шалате ма барстан.

С. Эфо.

ОИЗА К'ОРДА

Оиза к'орда тә чыда шайын
Тә шайын тәзә рабүй,
Тә налийи эш шайы,
Ко баре тела бу оиза к'орда.

Әмбре тәзә бол вада,
Тә бахтозары, тә пра аза,
Тә бынисий, тә то набини,
Дәма баре, бәрға шайы.

Ленин аззалик ани дыке,
Оидабу замаре кави, зерандын
жыне,
Ре у баша бар то вабын, Әмбре тәзә, жастын тай.

Тә эшләда социализме,
Донге тә балында, тә хәшни изне,
Б'ябартында тә мерар'а т'овай,
Дыбыкыр у тәй бүкьтарты.

Бы әмре ша тер у тъжи,
Тә эзин һ'ымыа, би оғити,
Тә би к'обар, би сорбости,
Нар даринада дыхыбын.

Иро тә оиза к'орда,
Гәвида урыс, гори у эрзиний,
Ро би по зеда дылын пабуны,
Шалате мала бона чекирын
коммунизме.

Т. Бәдо.

Къламәткес жыл

ГОЛКА ПАР ЧЕЛЭККА ИСАЛ

Сала 1956 ль зозане әләзгәре голыккана ферма колхоза гойда Бэ-рэжж җын'иба Таллин Харива Са-нид әләзгәре дыла саршере фермере. Машите Хәдо, әкни иро голка фермеба би наше «Быксе» наға га. Гава կо саршере ферме ән яңа бүйнест, эш ынық дәйнен бу у ши түре, әкни Хори лаңдарында дыка.

Машит we роже шам хәв дынваса. Шахтада дорбаз дыба. Паша чатбеки ферме те у алами саршере фермеба дыка, әкни голка «Быксе» авыса у лазына we тәләжимда чалыжшо-шык быны. Чалыжимда колхозе К'аша Озман хәвайында «Быксе» күнде сток хәв.

19 апреле «Быксе» за у ишнә жи голка we сажа у эш башто де хәшни күрье.

Q. Усын.

ГОНД БАТА

ЭЛЭКТРИФИКАСИАНАД
Чәнд рож пеша гойда Гонд Бата
лел ийнай Аштараике шабызы
бын бу. Нава ғынцик гойда
әшлән авайе колхозваны гойдада ләмә Ильин ахшак.

Колхозванада гойд бона жи
к'еша гәзә разибуга хә
Партия Коммунистынан
Советие кыры у борц үшүн
салы исал быкыс сала
гойдитине дошломони.

БЫ ФЫРЫНДЕ ЧАНДЫ
ЧЫНИАТ ДЫКЫ

Колхозванада, колхоза би
гүйгүе лел ийнай Аштараике
мәңцауда дынна хөбат, чы
жы һәр нектарко чандылар
ред һәбәнен 16—17 сантиметр
бүткеси. Эшнән ийнада ти
чандылар дыкын.

Ве аг'ыре би фыртында
сыйнатырыма чандылар ти
у эш хөбат наға да рожан
күрье.

Q. Усын.

ЖЫ МИКЕ ЧАР БАГЫ

Гойда Димитрове лел
ташате гойдандык интернационал
гәйдәни эрмәни, урсы, казак
дымын.

Тәмәнияя быйынада
уң Үсө Ус о'блөфтө
бы пасын хөбартадан.

Көзкозын гойдандык
Паша ғынцик шаян
Эшнән рын мәндиштеги
дымын.

Шыкылда: шылан Усө Ус шем
мини көнчар борж аннина.

БОНА ЧЕКЬРЫНА КОЧКА ЩАЧЫЛА

Чекьрына кочка шылан, наға
шыланылед бажаре Ереванеда, һ'обжак
хөбате тәзә пеша анида. Чыра
рожек даңдана, би сире шыланылед
дастхечандан санайе, хәшниңаред
института у техникима, индерел Ере-
ванда дымын дыхыбын.

Бан рожа бса жи хәшниңаред
апар к'ордарай техникима эрменин
педагогиеси Ереване тупа жыра у